

Аспірант, Гармаш О.М.
Національний авіаційний університет України

ПРИНЦИПИ УПРАВЛІННЯ ДІЯЛЬНІСТЮ ЛОГІСТИЧНИХ ЦЕНТРІВ В СИСТЕМАХ ТРАНСПОРТНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ

В статті докладно розглянуті теоретичні основи та принципи управління діяльністю логістичних центрів в системах транспортних перевезень.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Глобалізація та посилення конкуренції на світовому транспортному ринку призвели до необхідності застосування принципово нових підходів до формування міжнародних, регіональних і галузевих економічних відносин. Економічні перетворення, які відбуваються в Україні, розвиток її економічних зв'язків із зарубіжними країнами, ставлять перед транспортно-логістичним комплексом країни складні задачі щодо адаптації в нових умовах господарювання в ринковому середовищі та інтеграції в Європейську і світову транспортні системи. Більшості реально функціонуючим на практиці логістичним центрам притаманні основні властивості складних (великих) стохастичних систем, а саме: складність, ієрархічність, емерджентність, структурованість та ін. Крім того, складність і стохастичність цих систем виявляється в інтегральній взаємодії ряду комплексних чинників і причинних відносин. Все це зумовлює необхідність використання одного з основоположних методологічних принципів – системного підходу. Необхідність застосування системного підходу обумовлена також тим, що ЛЦ відноситься до складних систем, структура якого визначається його цілісними властивостями із структурою, визначеною внутрішніми властивостями системи із застосуванням принципів управління.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. Проблемі визначення основних принципів управління діяльністю логістичних центрів в системах транспортних перевезень

різної направленості присвячено роботи таких науковців, як Анрі Файоль [8], Виноградова М.А. [1], Мельникова А.В. [3], Франка С.О. [7]. Цьому питанню присвячені дисертаційні роботи українських молодих вчених Никифорука О.І. [4], Полякової О.М. [5], Товкуна Д.Л. [6] та Кутаха О.П. [10].

Невирішена раніше частина загальної проблеми. Проте, поза увагою науковців залишилось питання принципів управління діяльністю логістичних центрів в системах транспортних перевезень, тобто логістичного центру, який функціонує на базі вантажного аеропорту та використовує авіаційні вантажні перевезення.

Ціллю даної статті є розгляд теоретичних основ та принципів управління діяльністю логістичних центрів в системах транспортних перевезень.

Основний матеріал дослідження. Ефективне функціонування будь-якого підприємства, в тому числі логістичного центру, неможливо без налагодженої та ефективної системи управління. Управління будь-яким підприємством – складний комплексний процес. Адже потрібно постійно боротися за частку ринку, забезпечувати точні терміни виконання робіт, виробляти продукцію все більш високої якості, призначати ціни з урахуванням умов конкуренції та всіляко піклуватися про підтримку репутації центру у споживачів. Важливим завданням управління є об'єднання, інтеграція всіх сторін і аспектів діяльності підприємства та її складових для досягнення загальної мети.

Процес управління складається з окремих функцій [7, с.10]. Під функціями управління «слід розуміти види управлінської діяльності, які забезпечують формування способів управлінського впливу. Вони відображають сутність і зміст управлінської діяльності на всіх рівнях управління» [5, с.8]. Виділення в управлінні окремих функцій – об'єктивний процес, пов'язаний з ускладненням виробництва та процесу управління. Функції управління необхідні для досягнення цілей системи. Їх склад повинен забезпечувати ефективну реакцію управляючої системи на будь-яку зміну стану об'єкту управління. При визначенні логістичних функцій управління в нашій роботі була прийнята орієнтація на першу розгорнуту класифікацію функцій управління з позиції самого управління, а автором якої був засновник класичної (адміністративної) школи управління Анрі Файоль [8]. З урахуванням фактору часу він виділив функції управління, що співпадають з етапами процесу управління. За його словами, «управляти – означає прогнозувати, планувати, організовувати,

керувати, координувати та контролювати» [8, с.120].

Майже в кожній роботі з управління існує перелік функцій, що хоча б трохи відрізняється від списку функцій в інших джерелах. Крім того, відрізняються й класифікаційні ознаки, що беруться за основу поділу функцій на групи.

Ціль також лежить в основі вибору засобів та механізмів її досягнення. Аналіз існуючих визначень показав, що у широкому значенні «механізм» - це «система, пристрій, спосіб, що визначають порядок певного виду діяльності» або «внутрішній пристрій якого-небудь апарату, що приводить його в дію» [9, с.355]. Механізм з погляду економіки, може бути представлений як специфічна сукупність елементів, станів і процесів, що розташовані в даній послідовності, знаходяться в певних зв'язках, відносинах і визначають порядок якого-небудь виду діяльності.

Проаналізуємо існуючі підходи до створення, організації управління та механізмів функціонування вантажних логістичних центрів.

В своєму дисертаційному дослідженні «Методи, моделі і стратегії мультимодальних перевезень вантажів» Товкун Д.Л. зазначає, що на сьогоднішній день «ще недостатньо вирішуються питання координації перевезень різними видами транспорту, відсутні ефективні засоби прогнозування попиту і пропозиції на обсяги перевезень вантажів, моделі і механізми раціональної взаємодії різних підприємств, зайнятих перевезеннями вантажів, не відповідають сучасним вимогам засоби інформаційного забезпечення перевезень і т.і. Ці та інші завдання науково-методичного супроводження процесів перевезень вантажів вимагають системного їх вирішення на різних рівнях» [7, с.2].

Логістика управління перевезеннями вантажів передбачає: формування оптимальної системи управління, вдосконалення взаємодії різних видів транспорту та розмежування прав і відповідальності між державними органами управління і суб'єктами господарської діяльності, стимулювання високої якості і ефективності перевезення вантажів [7, с.9].

Мультимодальні перевезення вантажів на сучасному етапі передбачають широке використання методів і моделей логістики, що забезпечують координацію функціонування окремих процесів на основі критеріїв системної ефективності.

На думку Товкуна Д.Л. логістичне управління перевезеннями вантажів має на увазі «інтеграцію і координацію діяльності по керуванню запасами

